

شاهزاده سعودی از کمپ‌های تبعید چین حمایت کرد:
خنجری بر پشت او بغورها

مریم علامه زاده

محمد بن سلمان، شاهزاده عربستان سعودی در جریان سفر خود به چین از حق این کشور برای استفاده از کمپ‌های متمرکز مسلمانان دفاع کرد و آن را حق پکن خواند. بن سلمان که در جریان این سفر قرار دادهای چند میلیون دلاری با چین امضا کرده بود، گفت: چین حق دارد اقدامات ضد تروریستی و ضد افراط‌گرایی را برای امنیت ملی خود به کار گیرد. گفته می‌شود اقدام بن سلمان برای عقد قرارداد با کشورهای آسیایی به دلیل ناامید شدن او از متحدان غربی اش صورت گرفته است. ششی جین‌پینگ، رهبر چین به شاهزاده سعودی گفت که دو کشور باید همکاری‌های بین‌المللی خود را برای غیر رادیکال کردن شرایط و جلوگیری از نفوذ تفکرات افراط‌گرایانه تقویت کنند. چین بیش از یک میلیون مسلمان اویغور را در کمپ‌های متمرکز بازداشت کرده است و آن‌هایی را که متهم به تصمیم‌گیری برای پیوستن به مبارزات افراط‌گرایانه بودند، در معرض آموزش‌های بازپروری قرار داده است. اویغورها قومی ترک‌زبان هستند که مذهب اسلامی دارند و در غرب چین و بخش‌هایی از آسیای مرکزی سکونت دارند. پکن اقلیت ساکن در منطقه غرب استان سین‌کیانگ را متهم به حمایت از تروریسم کرده و اقدام به نظارت دقیق بر این افراد کرده است. گروه‌های اویغور پیش‌تر از شاهزاده جوان و قدرتمند سعودی خواسته بودند موضوع آن‌ها را پیگیری کند، چرا که سلطنت فوق‌محافظة کار سعودی از گذشته مدافع حقوق مسلمانان در سرتاسر دنیا به شمار می‌رفت. اما رهبران مسلمین هنوز بحث این موضوع را با مقامات چینی باز نکرده‌اند؛ روابط تقویت شده چین با کشورهای خاورمیانه و تبدیل شدن به یکی از شرکای تجاری اصلی خاورمیانه مانع پیگیری این موضوع می‌شود.

خبر

پمپئو فرمان شورش صادر کرد؛

آمریکا به دنبال بی‌ثباتی در آمریکای لاتین

مایک پمپئو در اظهاراتی مداخله‌جویانه عنوان کرد، آمریکا آماده است تا نه فقط از ونزوئلا، بلکه از شهر وندان کوبا و نیکاراگوئه نیز در جنبشی به سمت دستیابی به یک وضعیت سیاسی بهتر حمایت کند.

به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، مایک پمپئو وزیر امور خارجه آمریکا در مصاحبه‌ای با شبکه تلوموندوز برنامه‌های دولت دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا برای پشتیبانی از معترضان در کوبا و نیکاراگوئه برای مقابله با حکومت‌هایشان همچون اقدامات واشنگتن در قبال معترضان ونزوئلایی خبر داده و گفت: دولت دونالد ترامپ تاکنون این حمایت‌ها را انجام داده و به حمایت خود نه فقط برای ونزوئلا بلکه مطمئناً

برای نیکاراگوئه و کوبا هم ادامه خواهد داد. وزیر امور خارجه آمریکا همچنین مدعی شد: دولت ترامپ با دولت‌های قبلی آمریکا مثل دولت باراک اوباما تفاوت دارد چرا که دولت ترامپ خطرات واقعی برای مردم را شناسایی می‌کند و اقداماتی را برای اتخاذ نتایج خوب نه فقط برای مردم ونزوئلا بلکه برای مردم کوبا و نیکاراگوئه اتخاذ می‌کند. وزیر امور خارجه آمریکا در ادامه اظهارات مداخله‌جویانه‌اش گفت: مردم کشورهای مذکور در آمریکای لاتین باید یک جنبش به سمت تغییرات سیاسی را خودشان رهبری کنند و واشنگتن برای حمایت از آن‌ها آماده است. پمپئو افزود: امیدوار هستیم این کشورها و شهروندان این کشورها در کنار ما ایستادگی کنند تا آن‌ها تحمیل شده لازم نیست، فساد این حکومت‌ها لازم نیست و همچنین پدر رفتاری و شرایط سخت زندگی که این مردم امروز گرفتار آن هستند لازم نیستند و آن‌ها می‌توانند زندگی متفاوتی داشته باشند و از تلاش، حسن‌نیت و انسانیت خود برای دستیابی به وضعیت سیاسی بهتر هم در ونزوئلا هم در نیکاراگوئه و کوبا استفاده کنند.

«شهروندان بی‌وطن» گریبان غرب را گرفته‌اند

حکایت بازگشت داعشی‌های پشیمان

سید محمد میرزا محمدزاده

شمیمه بیگم، زمانی که دچار افکار رادیکال شد و خانه‌اش را در لندن ترک کرد و به داعش پیوست و با یکی از پیکارجویان از دواج کرد، تنها ۱۵ سال داشت. هم‌زمان با آخرین نفس‌های داعش در ایالت بیگم که حالا ۱۹ سال دارد و حامله است، به یکی از کمپ‌های پناه‌جویان در شمال سوریه گریخت. وقتی در این کمپ با یک خبرنگار بریتانیایی دیدار داشت، یک چیز را مشخص کرد: او می‌خواهد به خانه بازگردد؛ اما وزارت کشور بریتانیا در نامه‌ای به خانواده وی، به آن‌ها اطلاع داد که این وزارتخانه قصد دارد تابعیت انگلیسی او را لغو کند.

به نوشته روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز، دولت می‌گوید وظیفه دارد ابتدا از جامعه عمومی بریتانیا حفاظت کند؛ اما وکیل خانم بیگم که پسرش نیز تازه به دنیا آمده است، می‌گوید این اقدام دولت منجر به آن می‌شود که این زن متولد بریتانیایی وطن شود.

چالش پیش‌روی کشورهای غربی در مواجهه با شهروندانی که در دام داعش افتادند و به این گروه پیوستند و حالا پس از فروپاشی و اخراج این گروه از سوریه، دچار سردرگمی شده‌اند، مباحثی را بر سر تابعیت و بی‌وطنی می‌که می‌تواند حاصل لغو

گزارش

اعلام وضعیت فوق‌العاده از سوی عمر البشیر؛

بحران در سودان

سینا سبز یان

هم‌زمان با اعلام شرایط جدید از سوی عمر البشیر، رئیس‌جمهور دیکتاتور سودان، زدو خورد بین مردم و نیروهای پلیس بالا گرفت. به گزارش روزنامه انگلیسی گاردین، با وجود اعلام وضعیت فوق‌العاده یک‌ساله و انتصاب نخست‌وزیر جدید، عمر البشیر، همچنان وزرای کنونی دفاع، امور خارجه و دادگستری را در جایگاه خود باقی گذاشت.

بر اساس بیانیه ریاست جمهوری سودان، تنها چند ساعت پس از آنکه بشیر اعلام کرد دولت مرکزی و ایالتی سودان را منحل می‌کند، فرمانداران ایالتی جدید را که همه از دل ارتش هستند معرفی کرد.

بشیر که در سال ۱۹۸۹ در جریان یک کودتا قدرت را تصاحب کرد، روز جمعه (سوم اسفندماه) ابراز کرد اصلاحات قانون اساسی را که به وی اجازه می‌داد برای دور سوم قدرت را به دست گیرد، به تعویق انداخته است.

در مواجهه با اتهام نسل‌کشی، حکومت بشیر به واسطه جنگ‌های داخلی و افزایش

تابعیت این افراد باشد را برانگیخته است. این موضوع صرفاً شامل بیگم نمی‌شود؛ ایالات متحده نیز درگیر همین موضوع است و روز چهارشنبه (یکم اسفندماه) مایک پمپئو، وزیر امور خارجه آمریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد که هدا مثنی، دختر جوان آمریکایی که دانشگاه خود در ایالت آلاباما را برای پیوستن به داعش ترک کرد، شهروند ایالات متحده نیست و نمی‌تواند به خانه بازگردد.

هر چند که شاید این موضوع پیامی به افرادی باشد که به موطن خود پشت می‌کنند و خوشایند به نظر رسد، اما کارشناسان حقوقی، در مورد مسائل بلندمدتی که ممکن است در نتیجه بلاتکلیفی اعضای بی‌وطن شده اعضای داعش رخ دهد، هشدار می‌دهند. کلیو بالدوین، مشاور ارشد حقوقی دیده‌بان حقوق بشر، در این رابطه گفت: این موضوع افراد را بی‌خانه و بدون محافظت رها می‌کند و هر نوع همکاری بین‌المللی را از بین می‌برد.

بی‌وطنی چیست

و چقدر رواج دارد؟

آژانس پناه‌جویان سازمان ملل متحد، بی‌وطن را شخصی تعریف می‌کند که تابعیت هیچ کشوری را نداشته باشد.

برخی به دلیل خلأ قانونی کشورها به صورت بی‌وطن به دنیا می‌آیند؛ برخی دیگر اسامی در طول

زندگی بی‌وطن می‌شوند؛ گاهی با شکل‌گیری کشورهای جدید و گاهی با تغییر مرزها این حادثه روی می‌دهد؛ اما گروه آخر با لغو تابعیتشان دچار این معضل می‌شوند. دیوید بالواتر، یک کارشناس بی‌وطنی و استاد حقوق در دانشگاه واشنگتن و دانشگاه ای در این رابطه گفت: بی‌وطنی می‌تواند به معنای یک عمر زندگی در برزخ ابدی باشد.

آن‌ها همواره در سایه زندگی می‌کنند و مقامات مهاجرتی یا نیروهای امنیتی همیشه به دنبال آن‌ها هستند. حقیقت زندگی آن‌ها همواره تهدید بازداشت به دلیل تعریف شدن به عنوان مهاجر غیرقانونی و نیز احتمال انتقال به دیگر کشورهاست. حداقل ۱۰ میلیون نفر در سرتاسر دنیا بی‌وطن هستند و بیشترشان، حدود ۷۵ درصد، بخشی از گروه‌های اقلیتی هستند که دولت‌ها برای جایجایی آن‌ها اقدام کرده‌اند.

روهینگی‌های میانمار، نیویبی‌های کنیا، هائیتی تبارهای دومینیک و بیدون‌های عربستان سعودی، برخی از جوامعی هستند که از ملیت خود ترده‌شده‌اند.

بالواتر در این باره گفت: متأسفانه این موضوع در بین دولت‌ها چندان غریبه نیست که گروه‌های قومی، نژادی یا مذهبی نامطلوب را مجزا کنند و سپس به صورت سامانمند قوانینی وضع کنند که به صورت

یونیسف به کشورها

هشدار داده است که

منافع کودکان را زمانی

که تابعیت شهروندان به

داعش پیوسته خود را سلب

می‌کنند، در نظر داشته

باشند. این سازمان در

بیانیه‌ای گفت: هر کودکی

حق دارد که نام، هویت و

ملیت داشته باشد

بنیادین حقوق این افراد سلب می‌شود.

پرونده‌ای علیه بی‌وطنی

از زمان پایان جنگ جهانی دوم، در مواجهه با مسائلی از جمله اقدام نازی‌های آلمانی در لغو حقوق تابعیت یهودیان پیش از تجمع و ارسال آن‌ها به گتو لهستان و استقرار آن‌ها در کمپ‌ها، قوانین بین‌المللی برای حفاظت از بی‌وطن‌ها اصلاح شد.

دو کنوانسیون در سازمان ملل متحد در سال‌های ۱۹۵۴ و ۱۹۶۱ به تصویب رسید تا قوانین اولیه در مورد حقوق بشر را برای افراد بدون تابعیت تعیین کند. این قوانین همچنین برای محدود کردن سلب ملیت در مواقعی که این اقدام منجر به بی‌وطنی افراد می‌شود، گام برمی‌دارند. ۶۱ کشور از جمله بریتانیا امضاکننده این دو کنوانسیون بوده‌اند.

بالواتر در این رابطه گفت: این حمایت قانونی وجود دارد و کشورهای بی‌وطنی که اقدام به سلب تابعیت افراد و رها کردن آن‌ها بدون وطن می‌کنند، در واقع از قانون تخطی کرده‌اند.

ایالات متحده نیز در این زمینه سابقه‌ای قدیمی دارد؛ در سال ۱۹۵۸ دادگاه عالی در پرونده تراپ وی دالس، رأی داد که سلب شهروندی و بی‌وطن کردن افراد به دلیل ارتکاب جرم، برخلاف قانون اساسی است. این قضات نوشتند: شهروندی یک امتیاز نیست که به دلیل رفتار اشتباه منقضی شود.

اما برخی برای این باورند که در س‌های گذشته فراموش می‌شوند. بالواتر در این رابطه گفت: دولت‌های متمدن در جریان جنگ جهانی دوم دیدند که سلب تابعیت و بی‌وطن کردن افراد چقدر می‌تواند سوءاستفاده‌گرآیانه باشد؛ اما ما خود را به عقب بازگردانده‌ایم و فراموش کردیم که وضعیت بی‌وطن بودن چقدر ناامیدکننده بود و این موج جدید مهاجرتی که به دلیل مسائل سیاسی روی می‌دهد، بسیار مشکل‌ساز است. یونیسف نیز به کشورها هشدار داده است که منافع کودکان را زمانی که تابعیت شهروندان به داعش پیوسته خود را سلب می‌کنند، در نظر داشته باشند.

این سازمان در بیانیه‌ای گفت: هر کودکی حق دارد که نام، هویت و ملیت داشته باشد. مساجد جاوید، وزیر کشور بریتانیا، موضع سختی را در مورد شهروندی اتخاذ کرد اما در جریان سخنرانی خود در مجلس پیشنهاد کرد فرزند خانم بیگم بتواند تابعیت خود را حفظ کند. او گفت: کودکان نباید در رنج باشند، بنابراین اگر پدر مادری شهروندی بریتانیایی خود را از دست می‌دهند، نباید حقوق کودکانشان متأثر شود.

خطر بازگشت اعضای داعش

جاوید روز چهارشنبه (یکم اسفندماه) در پارلمان انگلیس گفت جلوسوی افرادی که به داعش ملحق شده بودند و قصد بازگشت به خانه دارند؛ گرفته می‌شود. وی گفت: من به این نتیجه رسیده‌ام که هر جا خطری کشور را تهدید کند، من همه تلاش‌م را در جایگاه خود برای جلوگیری از بازگشت این افراد به کار گیرم. آن‌ها

برخی به دلیل خلأ قانونی کشورها به صورت بی‌وطن به دنیا می‌آیند؛ برخی دیگر اما در طول زندگی بی‌وطن می‌شوند؛ گاهی با شکل‌گیری کشورهای جدید و گاهی با تغییر مرزها این حادثه روی می‌دهد؛ اما گروه آخر با لغو تابعیتشان دچار این معضل می‌شوند

به گروهی پیوستند که به کشور پشت کرد و با قسوت شهروندان بی‌گناه از جمله شهروندان بریتانیایی راسر بردند.

در بیانیه وزارت کشور آمده است جاوید قدرت آن را دارد که شهروندی شهروندان بریتانیا را سلب کند، اما آن‌ها را بی‌وطن نمی‌کند. با وجود آنکه این بیانیه به صورت خاص در مورد بیگم نظری ارائه نکرد، اما مقامات کشور عنوان کردند به دلیل پاسپورت بنگلادشی خانم بیگم آن‌ها می‌توانند علیه وی اقدام کنند. این در حالی است که وکیل خانم بیگم گفته است وی شهروند بنگلادش نیست و اجازه ورود ندارد.

کلیو از دیده‌بان حقوق بشر گفت سلب شهروندی به خواسته یک وزیر سابقه بدی بر جای می‌گذارد. ضمن آنکه چنین اقدامی پای‌بندنگه‌داشتن مردم به قانون را سخت می‌کند. اگر شما با این کار دنبال عدالت

در پرونده خانم مثنی، بیانیه پمپئو عنوان می‌کند که وی شهروند آمریکایی نیست که این موضوع با اسناد ارائه شده از سوی خانواده وی متناقض است. به گفته بالدوین، مشاور دیده‌بان حقوق بشر، اگر خانم مثنی به جرگه افرادی بی‌وطن پیبوند، مخاطرات بیشتری را در پی دارد تا اینکه به خانه بازگردانده شود و پرونده الحاق وی به داعش مورد بررسی قرار گیرد. وی افزود: اگر آن‌ها بی‌وطن شوند کجا باید بروند؟ هیچ کشوری تعهدی برای پذیرفتن آن‌ها ندارد. این شایسته یک دولت باثبات نیست؛ بلکه این کار دولت‌های رادیکال است.

هموار کردن مسیر برای امتیاز سیاسی بشیر و گرفتن قدرت ریاست‌جمهوری برای دوره سوم، تنها اقدامی است که وی برای تسکین معترضان و پایان دادن به اعتراضات خیابانی انجام داده است.

مبارک‌المهدی از حزب امه در مورد اقدامات بشیر می‌گوید: کارهای بشیر تاکتیکی‌هایی برای زنده نگه‌داشتن رژیمش است. اعلام وضعیت فوق‌العاده به معنای سرکوب آزادی بیان و اعتراضات و تنگ کردن عرصه برای انقلاب است. اصلی‌ترین گروه مخالفان سودان خواهان دوره چهار ساله انتقال قدرت پس از برگزاری انتخابات است.

در بیانیه این انجمن آمده است: خواسته‌های این انقلاب مثل روز روشن است؛ این رژیم و حاکمش باید برکنار شوند.

بشیر به مخالفان در مورد این بازی بی‌نتیجه که منجر به هرج‌ومرج شده است، هشدار داد و به خیزش‌های بهار عربی که منجر به جنگ داخلی در کشورهایی همچون لیبی و یمن شد، اشاره کرد.

در حالی که او در کاخ ریاست‌جمهوری سخن می‌گفت، دهه‌ها تن از معترضان در خیابان‌های خارطوم و دیگر نقاط کشور شعار می‌دادند: فقط سقوط.

لغو تصمیم اصلاح قانون اساسی به منظور

سودان از تاریخ نوزدهم دسامبر (۲۸ آذرماه) درگیر اعتراضات سراسری بوده است. این اعتراضات که از ابتدا هیچ نشانی از فروکش کردن را از خود بروز نداد، هم‌زمان با افزایش قیمت‌ها و کمبودها گسترش یافت و خیلی سریع در راستای کناره‌گیری بشیر یکپارچه شد. دوره بشیر در سال ۲۰۲۰ به پایان می‌رسد و او بارها وعده داده است که دیگر برای ریاست‌جمهوری اقدام نمی‌کند. بدون اصلاح قانون اساسی او نمی‌تواند برای دوره سوم ریاست‌جمهوری خود نامزد شود. اعلام وضعیت فوق‌العاده از سوی وی، چند روز پس از آن صورت گرفت که یک کمیته مجلس کشور که در حال اصلاح قانون اساسی برای برداشتن محدودیت دوره‌های ریاست‌جمهوری است، جلسات خود را لغو کرد.

انجمن اساتید سودان که هدایت اعتراضات کشور را بر عهده دارد، در مورد شرایط جدیدی که می‌تواند منجر به انحراف خواسته‌های مردم سودان شود، هشدار داد و اعلام کرد این انجمن به تشدید اعتراضات خیابانی ادامه می‌دهد.